

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК ЛІІ. Ч. 8. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, П'ЯТНИЦЯ, 14-ГО СІЧНЯ 1944.

No. 8. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, January 14, 1944. VOL. LII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свобода“: В'єгва 4-0237. — Тел. У. Н. Корсы: В'єгва 4-005 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

НАЙВАЖЧА ПРОБЛЕМА ВОЄННОГО ЧАСУ ПЕРЕД КОНГРЕСОМ

ВАШІНГТОН. — Пропозиція президента Рузвельта, щоб завести примусову краєву службу на час війни викликала просто збентеження серед конгресменів. Крім давніх прихильників такого законопроекту, всі інші конгресмени завзято дискутують про проблему, щоб якоюсь виїтти з важкого положення. Загально вважають, що це найважча досі справа у воєнному часі. Коли йде про саме недотримання до дальших страйків то для такої цілі конгрес уже має законопроект Остіна-Водсворта. А коли йде про інші цілі в пропозиції президента, то, велике число конгресменів бажало б точнішого висвітлення президента, щоб знати, про що йде.

Проти примусової служби йде зорганізоване робітництво, якого іменем явився голова Американської Федерації Праці Вільям Грін та президент Конгресу Промислових Організацій СІО Філіп Морей на одногодинну конференцію у президента Рузвельта. Обидві сторони розійшлися неперешкоди, але не зірвали зв'язків. Вони мали сказати президентові, що він йде за вказівками некомпетентних людей.

БУДОВА 34,000 МІЛЬ НОВИХ ДОРІГ ЯК ПІСЛЯ-ВОЄННЕ ЗАНЯТТЯ.

ВАШІНГТОН. — Як один із перших проектів, при яких робітники та ветерани можуть дістати працю після війни, є будова нових важких шляхів в цілому країні. З такою пропозицією звернувся президент Рузвельт до конгресу, домагаючися ухвалення видатку на будову 34,000 миль нових доріг. Кошти такої підприємства мали б бути сфінансовані частини з федеральних фондів, а частинно з степ-задатковий видаток обрахований на \$750,000,000. При будові зможемо дістати працю 2,000,000 робітників на час від 10 до 20 літ. Дороги мали б служити для бизнесових і стратегічних цілей і йшли б від океану до океану.

НАЙБАГАТШИЙ БАНК ОБВИНУВАЧЕНИЙ В КРИМАТАЛЬНИЙ ТРАНСАКЦІЇ З ВОРОГАМИ.

НЬО ЙОРК. — Чейз Нешенел Бенк, що його вважають за найбагатший банк на світі, обвинувачено перед окружним федеральним судом за постачання грошей міжнародному торговцю діамантами, Лінардові Дж. А. Смитові, родом з Голандії. Кримінальний проступок полягав у тому, що Смит дістав кредити в банку в часі, коли закон їх заморозив, щоб купувати діаманти за кордоном, а до того ще й у ворожій державі, бо в Японії і „в деяких європейських краях“.

СЕНАТ ПЕРЕВОДИТЬ СВИЙ ПЛАН НОВОГО ОПОДАТКУВАННЯ.

ВАШІНГТОН. — Домагання департаменту скаргу, щоб новий податковий закон приніс десять з половиною біліонів доларів приходу для Федерального уряду, стрінувся з непереможною опозицією сенату. Сенатська податкова комісія постуває по своєму плану і відкидає один за другим джерела нового оподаткування. Комісія станула на тому становищі, що вистарчить лише яких три біліони нових податків на покриття видатків в 1944 р. Нові податки накладається на предмети продажу, головне на люксові річі, а комісія не хоче допустити до збільшення особистих податків, лише втримати їх на давнім рівні.

ПРОТИ ВИСОКОЇ „ВІДПРАВИ“ В ЧАСІ ДЕМОБІЛІЗАЦІЇ.

ВАШІНГТОН. — Перед Комісією Воєнних Ветеранів палати репрезентатів явився на переслухання представник організації Ветеранів Чужинців Воєн Омар Б. Кечом із заявою, що відправа для вивільнених воєнків після війни не повинна бути завищеною. Він думає, що \$100 до \$200 буде вистарчальною сумою, бо під „відправою“ треба розуміти грошеву суму, потрібну на закупку вбрання та різних дрібних предметів, потрібних до цивільного життя. Зате важною проблемою, на думку Кечома, є подбати про працю для ветеранів, бо це є властиве джерело для втримання життя. Він звертає увагу, що досі вже випущено з війська коло одного мільона ветеранів, а в наступному воєнному році прийде ще з мільон. Отже така „відправа“ забере велитенські суми з федеральних фондів.

НОВА ГАРМОНІЗАЦІЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ГИМНУ.

БОСТОН. — На суботньому концерті Бостонської Симфонічної Оркестри буде запродована нова музика до американського національного гімну, складена російським композитором Ігорем Стравінським. Стравінський каже, що національний гімн буде звучати більше як церковний гімн, а не як воєнний маршовий спів, як це є тепер.

Касують пробні алярми перед ворожими налетами

ВАШІНГТОН. — Воєнний департамент та Бюро Цивільної Оборони проголосили, що відтепер не будуть заряджувати частих пробних алярмів, як остероги перед можливими налетом чужих літаків на побережжю Атлантичного океану. Так само не буде частішого заземлення мст та околиць, бо в інших округах крім їх уже цілком покасували. Коли б і видали пробний алярм, то він буде лише раз на три місяці і то в неділю. Однак департамент війни звертає увагу, що війна ще не скінчилася і воєнні справи мусять йти далі.

ПЕРШИЙ КАНАДІСЬКИЙ АМБАСАДОР В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

ВАШІНГТОН. — Лейтонт Мек Карті, канадський дипломатичний представник у Вашингтоні, вручив президентові Рузвельтові свої повноваження як перший канадський амбасадор для Злучених Держав. Підвищення рангі дипломатичного представника до становища амбасадора було проголошено ще перед місяцем, але новий амбасадор не мав нагоди вручити свої повноваження тому, що президент витхав був на конференцію до Каїра та до Тегерану. Передача нових паперів відбулася вчасі нарад Воєнної Ради Паціфіку, в якій брав участь новий амбасадор, як член цієї ради побіч дипломатичного представника Нової Зеландії Волтера Наша й інших членів. На цій нараді президент подав короткий звіг із своїх нарад в Тегерані, а рада висловила своє вдовілля з повної гармонії між учасниками конференції в Тегерані, як про це сповістив її президент.

ВЕЛЕС ЗА РЕГІОНАЛЬНІ ДОГОВОРИ В МІЖНАРОДНИЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВ

НЬО ЙОРК. — У дальшій черговій статті бущого підсекретаря стейту Сомерса Велеса задується про значення регіональних договорів для безпеки світового миру. Він згадує цю справу з нагоди обговорювання договору між Сталіном і Бенешом, про взаємні зобов'язання СРСР і Чехословаччини. Велес того погляду, що регіональні договори повинні бути допущені в будучій міжнародній організації держав, бо Ліга Націй, станувши на становищі загального світового миру, не могла доглядати особливих відносин в деяких частях світу і тому не могла теж запобігти всім можливим загрозам. Отже регіональний договір в роля чесько-російського є якраз зарадою на цю недостачу і спричиниться до скріплення безпеки миру.

Поляки готові на компроміс щодо границі

ЛОНДОН. — Міністерський кабінет польського уряду на вигнання знову радше ший день над взаєминими між цим урядом і советами. Два заєднання забрали майже цілу добу. Проводив прем'єр Міколайчик. Кажуть, що на них уже вироблено начерк відповіді советському уряду. У цій відповіді польський уряд годиться перемовинувати в справі границі, але комагається, аби дипломатичні зносини були встановлені передтим. З цієї вістки виходило би, що польський уряд на вигнання закрив уже своє первісне становище, що східна границя Польщі така неспорна, що про неї не може навіть бути мови.

Джеймс Рестон, лондонський кореспондент „Нью Йорк Таймсу“, каже, що ситуацію для польського уряду комплікують нутрішні події, які є постійним клопотом коаліційних урядів.

„ПРАВДА“ НАТЯКУЄ НА МОЖЛИВІСТЬ КОМПРОМІСУ

ЛОНДОН. — „Правда“, орган комуністичної партії, даючи огляд советської пропозиції в справі польсько-советських границь, додала, що советський уряд не вважає польської границі утвердженою й незмінною.

Польські часописи обороняють польський уряд на вигнання

Польська Телеграфічна Агенція наводить вискази різних польських часописів в Англії, що мають бути відповіддю на вороже відношення советського уряду до польського уряду в Лондоні.

„Дзєнік Польскі“, офіційний орган польського уряду в Лондоні, писав, що польський уряд в Лондоні справді представляє польський народ. Подібне становище заняли чотири головні польські партії. „Інакший уряд у Польщі мусів би хіба спиратися на багнет“, кажуть газети.

Польська Телеграфічна Агенція додає статистику населення в країні на схід від лінії Курзонж. Каже, що в 1939 році було там без східної Галичини 6 мільонів 620 тисяч душ населення, в тому числі 2 мільони 250 тисяч поляків. У східній Галичині, каже ПАТ, було 4 мільони 410 тисяч душ населення, в чому поляків було 2 мільони 200 тисяч.

І СОВІТИ ЗА ГРЕЦЬКУ ЄДНІСТЬ

КАІРО. — Грецька Новинарська Служба каже, що грецький амбасадор у Москві дістав ноту від Олександра Корнійчука, советського віцекомісара закордонних справ, в котрій советський уряд висказується за об'єднання всіх грецьких груп, що воюють проти німців, в одну цілість.

Речник грецького уряду на вигнання заявив, що німецькі рапорти, що мовляв советський уряд йде в грецькій справі по лінії, подібній до своєї югославської політики, себто піднірає прихильну собі партизанську групу проти інших, це тільки ворожа пропаганда.

ПІДХІД ДО АТАКИ.—Бредучи болотом, канадські піхотинці восьмої британської армії посуваються до італійського міста Ортони, на котрого вулицях вже здавна йдуть люті бої. Через 8 днів ішли ці бої, поки нарешті канадійці перемогли німців.

ЗНИЩЕНО ТРИ НІМЕЦЬКІ ФАБРИКИ ЛІТАКІВ

ЛОНДОН. — Вівторковий рейд на Німеччину був видно найбільшим повітряним боем історії. Брало в ньому участь принаймні 1,400 американських літаків і добилися вони одного з найбільших військових доспівів, бо знищили три німецькі фабрики літаків. Щоправда, американська армія утратила в цій виправі 59 важких бомбовиків, але ця втрата не є занадто велика, коли взяти під увагу величнну виправу й розміри шкоди, заподіяної ворогові.

Генерал Г. Г. Арнолд, командант летунської сили американської армії, оцінював процент утрат на 5. З цього виходило би, що в виправі взяло участь 1,280 літаків. Зате в боях американці збили принаймні сотку німецьких літаків, що на тисячу літаків, які Німеччина кинула в бій, є поважний процент. З виправу не вернулося 595 американських летунів. Припускають, що не всі вони загинули.

Фріц Бекман, коментатор німецької повітряної сили, заявив на берлінському радіо, що в цій найбільшій повітряній бою війни над Німеччиною „перевага була по стороні ворога“ та що „ми (німці) мусимо перемінити цілу нашу оборонну тактику“, бо тепер уже „ніякі штучки не помагають“ проти ворога, котрий має технічну перевагу. Він признав, що поява збитих формаций американських літаків над Німеччиною зробила на німецьких воєнків таке глибоке вражіння, як поява повозових ескадр у Франції в 1917 році.

Ще цікавіше признання зробили інші радіові коментатори; вони казали, що Геріг кинув у бій молодиків, які не були в боях, та летунських інструкторів, які від трьох літ не були в операційних боях.

Американські летуни вертаючися з цієї виправи висказуються з признанням про відвагу і завзяття німецького ворога. Ще, мовляв, ніколи ворог так уперто не напирив на наші формации, як у цьому бою. Дехто казав, що німці билися як божівільні.

У цій виправі теж американські летуни запізналися вперше з ракетами, вистрілюваними з літаків. Американські літаки були на великій височині так, що температура понизилася до 30 ступнів понижче зера, коли зявився відділ німецьких літаків, сформувався до нападу справно, гейби це був відділ піхоти, і підлетівши ближче до американців, вистрілив до них ракети. Сальва назагал не попала в наші літаки, хоча деякі певно поцілили. Летуни, що перебули цей бій, ще по повороті до Англії відчували напруження бою.

Головними цілями американського рейду були міста: Брунсвік, Ошерслебен і Гальберштадт.

НІМЦІ ПРИЗНАЮТЬ УТРАТИ ПІД КАССІНОМ

АЛЖЕР. — Аліанти закріпили свої позиції під Кассіно, коли війська п'ятої армії дійшли до стіп гори Трокіо.

Німецьке радіо признало, що німців виперто вже з Червара та сусідніх горбів по завзятих боях.

НАВІТЬ ІДЕН НЕ ЗНАЄ ГОДИНИ ІНВАЗІЇ

ЛОНДОН. — Антоні Іден, британський секретар закордонних справ, признав, що він не знає дати, коли почнеться аліянська інвазія Європи. Він висказав при тому надію, що на неї не треба буде довго ждати.

ЗАТОПЛЕНО ДВІ СУБМАРИНИ НА ПІВДЕННОМУ АТЛАНТИКУ.

ВАШІНГТОН. — Департамент фльоти подав вістку, що на південному Атлантику летуни американської воєнної фльоти затопили недавно ще два німецькі підводні човни. Один човен затоплено по півшести-годиннім бою, в котрому брало участь 6 літаків, котрим помагали теж літаки американської армії. Другий човен затоплено незадовго потім, при чому бій мало що не скінчився теж фатально для одного літака, котрий зочив субмарину та завдав її такий удар, що вона не могла схватитися під воду.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ЗАНЯЛА САРНИ

ЛОНДОН. — У спеціальнім комунікаті Сталін сповістив, що червона армія заняла Сарни, важний залізничний пункт, положений вже поза ризькою границею. Сталін висказав військам спеціальну подяку за бої.

Німці звели теж великий здержуючий бій коло українського міста Винниці, що лежить над рікою Бугом, але втравили в ньому за добу 5,000 людей убитими та 144 повзи.

Червона армія повела нову офензиву коло Мозира, де вона поширила свій клин на 19 миль і заняла Давидовичі, що лежить 24 милі на північ від Мозира, на залізничній до Жлобина, і Козловичі. У новій офензиві на Білорусі червона армія заняла Бобровичі й Шарейки.

Великі бої йдуть далі в околиці Кіровога, де німці понесли один з найбільших розгромів цієї війни.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письмовий текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрим оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

За справжню свободу

У своїм посланню до конгресу про потребу ухвалення закону про цивільну службу президент Рузвелт висунув певні основні засадничі погляди, котрі є таким радикальним відступленням від дотеперішньої політичної філософії краю, що властиво за них, а не за що інше цей проект будуть валити прихильники старовини.

Президент Рузвелт є зовсім добре свідомим того, що він пропонує наскрізь нову річ. Він пригадує, що ця республіка мала свій початок у захороні певних політичних прав, яких не вільно нікого позбавляти. Між цими правами є: свобода слова, свобода преси, свобода релігії, суд перед присяжними, свобода від неоправданого ревізії й арешту. Це були наші права життя й свободи.

„Одначе, вміру того, як наша держава зростала величиною й силою, вміру зросту нашої промислової господарки, ці політичні права показали невідстархальними, аби забезпечити нам рівність у нашій шуканню щастя.

„Ми прийшли до ясного зрозуміння факту, що справжня особиста свобода не може існувати без економічного забезпечення й незалежності. Люди, що в нужді, не є вільними людьми. Люди, що голодують й не мають праці, це матеріал, з котрого робляться диктатори.

„У наші дні ці економічні правди прийнялися як самозрозумілі. Ми прийняли, так сказатиб, другий Бил оф Райтс, на основі котрого можна створити нову підставу для забезпечення й добробуту для всіх, без огляду на їх становище, народність чи віру.

Між цими правами президент вичисляв: Право до пожиточного й полатного заняття в промислах чи крамницях, на фармах чи в копальнях краю; право заробляти досить на забезпечення собі харчу, однієї й розривки; право кожного бізнесмена до чесного зарібку; право кожної родини до пристойного мешкання; право до відповідної медичної опіки й нагоду доходити до здоров'я й тішитися ним; право до належної захорони перед економічними страхіттями старості, недуги, випадку й безробіття; право до доброї освіти.

„Всі ці права разом рівняються забезпеченню. І по вигранню цієї війни ми мусимо бути приготівані поступити вперед, переводячи ці права в життя, до нових цілей людського щастя й добробуту.

„Від того, у яким ступні ті й тим подібні права будуть переведені в життя, для наших громадян, буде залежати в значній мірі, чи Америка добеться в світі належного їй місця. Бо як нема забезпечення тут вдома, то не може бути тривалого мира в світі.

Що за ця якраз філософія будуть назадницькі часописи валити президентів проект, видно хочби з того, що якраз ці уступи промовчують і газетні передовиці й „провідні“ політики.

Наша участь у Четвертій Военній Позичці

Зближається день 18. січня, коли офіційно зачнеється кампанія продажі Военних Бондів Четвертій Державної Позички. До цієї кампанії приготівляються різні установи. Приготівляються стейти і міста. І приготівляються різні національні групи. Між тими групами, як знаємо, є теж і українська.

Отсе перший раз пробуємо повести Українську Краєву Кампанію — Продажі Военних Бондів заходами Українського Конгресового Комітету, створивши при ньому Комісію Продажі Военних Бондів, яка веде ту акцію.

Думаємо, що наш загальний приймє з повним доволєнням змагання виказати в зорганізованій формі нашу ревність в допомозі военним зусиллям нашої держави. Від самого початку війни виринали в нас різні думки, щоб повести справу так, щоб ми могли виказати при кінці війни, що ми гідно сповнили наші громадянські обовязки на домашньому фронті, а наші сини, брати, чи чоловіки — на военному. Де-що в тій справі вже зроблено. А тепер, хоч спізнено, пробуємо це зробити в справі Военної Державної Позички в такий спосіб, щоб вже тепер була наглядна пам'ятка нашого патріотизму. Не буде це тяжко осягнути, коли тільки буде добра воля. Усі потрібні пояснення є подавані в газетах, а крім цього можна їх дістати від голови Комісії Продажі Военних Бондів при Українськїм Конгресовїм Комітеті.

Четверта — Военна Позичка проголошена в дуже важному моменті. Обеднані Держави роблять підготовку до рішального бою з Гітлером. Ось та підготовка ведеться уже дуже довго, а тепер є у повному розгоні. І вже недалеко той час, коли зачнеється бій. В такому положенню не можна навіть подумати, щоб кожний громадянин не сповнив якнайрєвніше свого обовязку. І не тільки те! Він мусить зробити ще більше. Він мусить закупити додатковий бонд, бо тим прїспїшить кїнець війні. Наш уряд має тепер повно інших клопотів, як журитись фінансами. Рїшаються важніші справи, як грошеві. Тому треба звільнити його хоч трохи від фінансових клопотів і розкупити Четверту Военну Позичку скоро. А ця скорість буде ще й моральним ударом у ворогів, а скріпленням моралї наших вояків і нас самих.

Правда, можнєб повторити ще й те, що було нераз писанє про солїдність інвестиції, себто про те, що грїш, даний в руки Дядька Сєма, є найкращим вкладом і на добрий, як на теперішні часи, процент. Але чи треба про це широко розписуватись? Чи є хто в цілому свїті, щоб у таке сумнівавсь?

Тому, збираючи все до купи, ми переконані, що всі ми, американці українського роду, попермо й тим разом позичку нашої держави якнайшїрїше на такі розміри, на які нас стати.

А далі, що подбаємо, щоб усі ті бонди були зарєєстровані в Комісії Продажі Военних Бондів при Українськїм Конгресовїм Комітеті у проголошенє.

робиючи підготовку до рішального бою з Гітлером. Ось та підготовка ведеться уже дуже довго, а тепер є у повному розгоні. І вже недалеко той час, коли зачнеється бій. В такому положенню не можна навіть подумати, щоб кожний громадянин не сповнив якнайрєвніше свого обовязку. І не тільки те! Він мусить зробити ще більше. Він мусить закупити додатковий бонд, бо тим прїспїшить кїнець війні.

Наш уряд має тепер повно інших клопотів, як журитись фінансами. Рїшаються важніші справи, як грошеві. Тому треба звільнити його хоч трохи від фінансових клопотів і розкупити Четверту Военну Позичку скоро. А ця скорість буде ще й моральним ударом у ворогів, а скріпленням моралї наших вояків і нас самих.

Правда, можнєб повторити ще й те, що було нераз писанє про солїдність інвестиції, себто про те, що грїш, даний в руки Дядька Сєма, є найкращим вкладом і на добрий, як на теперішні часи, процент. Але чи треба про це широко розписуватись? Чи є хто в цілому свїті, щоб у таке сумнівавсь?

Тому, збираючи все до купи, ми переконані, що всі ми, американці українського роду, попермо й тим разом позичку нашої держави якнайшїрїше на такі розміри, на які нас стати.

А далі, що подбаємо, щоб усі ті бонди були зарєєстровані в Комісії Продажі Военних Бондів при Українськїм Конгресовїм Комітеті у проголошенє.

Проф. Микола Чубатий.

ЯК СТОІТЬ НИНІ СПРАВА ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ?

Чи є можливість, щоб Західну Україну захопили поляки?

Коли покінчилась в Москві конференція представників заграничних урядів Америки, Британії та Росії та коли проголошено офіційний комунікаціонний акт про цю конференцію, зароз журналісти звернули увагу на це, що промовчано там справу так званих польських советських границь, себто головню справу Західної України. По тегеранському зїзді през. Рузвелта та премїєрів Чорчила та Сталїна знов виринуло на сторїнках прєси це саме питання: чи західні українці дістануть змогу вирішити свою судьбу? Офіційно подавано, що, що та справа відложена на мирову конференцію, отже буде полагоджена по скїнченї війни. Такі комунікати появлялись одначе тільки в краях демократії; не було їх на сторїнках советської прєси. Навпаки там приймалося за річ немов вирішену, що Західна Україна вже належить до Росії. Советський амбасадор в Мексику Уманський тільки потвердив становище свого уряду. Та тепер уже ясно, що так дійсно є. А це означає, що та справа За-

хідної України стоїть вельми грїзно для українського народу. Вспереч волї населєння, вспереч Атлантицькому Чартерови та вспереч декларациям про чотири свободи Західну Україну таки загорнуть большевики. Ця загроза є нині тільки з боку червоної Росії. Ось так стоїть ця справа, а не інше. Польща може тільки евантуально щось „виторгувати“ — це все. Бо в звязку з таким сильним теперішнім становищем Советів у східній Европі становище Польщі є не тільки лихе, але безнадійно лихе. Відомо, що поміж Польщею та Советами немає нині навіть дипломатичних звязків, себто іншими словами положєння є на пів-военне. В Москві польського лєндонського уряду так як не признають неофіційно там признають Польський Комітет Патріотів в Москві з Вандою Васїлевською у провіді. Цей Комітет давно вже признав Західну Україну Росії. Він має навіть власну армію зложеною аж з двох дївїзій. На чолї одної стоїть заводовий польський старшина ген. Берлінг, на чолї другої заводовий комуніст, варшавський робїтник, що виступає під псевдонїмом „генєрала Волтера“, комуністичний ветеран з єспанської війни, кандидат на польського головнокомандуючого.

По проломанню гітлерівського фронту, коли ця „визвольна армія Польщі“ вмаєрує до Варшави, вона навіть проголосить радянську Польщу, а по якїмсь часі вступлення її в члєни советського союзу. Так нині реально представляється справа Польщі. І ось такі є можливости, що Польща загорне Західну Україну, чим лякали нас комуністи і їхні прихвостні, щоб відвернути нашу увагу від советської небезпєки. Бо не важне це, що пишуть польські патріотичні редактори в Америкї. Іх писання виглядають нєрїдко на маячення „хорої людини“. Не важне й це, що навіть вїглодують польські політики, чи їх прїятелї серед американцїв. Це нїяк не зважає, бо рішальним є те, що ми є у війні, а щоб поконати Гітлера треба демократичним потугам помочи Советів. З-тим фактом треба усім рахуватись. Супроти цього справи нинї представляють так, що є сумнівнї навіть само існування незалежної Польщі. Говорити в таких обставинах про польську небезпєку для Західної України, се баламучення людей. Можнєб тільки говорити про західно-українськї території, що їх Совети евантуально Польщі з ласки відступлять, радше для

розбиття польського против москвського фронту, нїж з іншої цілі.

Польський чорт мальований на стїні червоною краскою. Хоч уже віддавна був такий стан, що не було ніякої правдоподібности, щоб Польща могла назад дістати Західну Україну, не тільки большевицька прєса, але теж деякі українські газети писали майже тільки про одну небезпєку — польську. Немає сумніву, що маємо тут до діла з виривно змонтованим большевицьким табором москвофілів, що працюють вже по одним методам — пужати американських українцїв ще дальше тільки „польським чортом“, а нїяким другим, рахуючи на двї річи: на пам'ять американських українцїв про старї грїхи Польщі супроти українського народу та на слабє політичне вироблення мас, навіть і багатїох інтелїгентів серед американських українцїв. Це використовують нові українські москвофіли, та кричать, що нинї злочин є навіть йти українському науковцєви поміж американських вєдцїв та чуужинцїв з Европи і говорити про українську науку, коли між дїм, урядниками знайдеться один поляк. Виглядає, щоб усі ми сидїли тихо по бєйзєментах та ждали на спасіння для наших братів, що його принєсе Росія, в противному випадку, хто інше виступає — той польонофіл.

На українській землі в Европі нема вже ніяких філів.

Всякого роду філи можуть жити тільки поміж політично невироблєним громадянством, що не вірїть у сили власного народу. Тодї воно звичайно орієнтуєть ся на неволю одного чи другого наїзника. На рїдних землях український наїрід вже давно випроствував хрєбєт і став на власні ноги. Немає там вже ні польонофілів ні москвофілів; всі є тільки українцї. Вони готувї стати до розмови з кожним, хто право українського народу — бути господарем на власній землі — буде рєспєктувати; значить з росїянином, і з поляком, і з румуном, і з маляром. Багато американських українцїв ще на цїм позємі політичного розвоє, що український наїрід мусить мати якесь ярмо на своїй шнї; мусить мати над собою одного із сусїдів: Польшу або Росію. Вони таки ще думають думками австрїйського русина, бо не перєжили патосу 20-літньої боротьби українського народу, духово вже вільного. Коли ж хтось стане писати проти російського ярма, то по їх думцї, він певно за польським.

розбиття польського против москвського фронту, нїж з іншої цілі.

Польський чорт мальований на стїні червоною краскою. Хоч уже віддавна був такий стан, що не було ніякої правдоподібности, щоб Польща могла назад дістати Західну Україну, не тільки большевицька прєса, але теж деякі українські газети писали майже тільки про одну небезпєку — польську. Немає сумніву, що маємо тут до діла з виривно змонтованим большевицьким табором москвофілів, що працюють вже по одним методам — пужати американських українцїв ще дальше тільки „польським чортом“, а нїяким другим, рахуючи на двї річи: на пам'ять американських українцїв про старї грїхи Польщі супроти українського народу та на слабє політичне вироблення мас, навіть і багатїох інтелїгентів серед американських українцїв. Це використовують нові українські москвофіли, та кричать, що нинї злочин є навіть йти українському науковцєви поміж американських вєдцїв та чуужинцїв з Европи і говорити про українську науку, коли між дїм, урядниками знайдеться один поляк. Виглядає, щоб усі ми сидїли тихо по бєйзєментах та ждали на спасіння для наших братів, що його принєсе Росія, в противному випадку, хто інше виступає — той польонофіл.

Рїшальне: Акт з 22. січня 1919.

Я глибоко перєсвїдченїй на підставі мого чотирїлітнього побуту поміж українськими землями за морєм, що українська — американська маса зберїгла традиційний український демократизм та щирє співчування з долею рїдної землі. Йї озоружна єсяка диктатура не тільки наїстїйна, але й червона. Всєж таки американські земляки не відчувають так свїжо і безпосередно цього, чим живе нинї їх брат духово відроджений двадцїтилітньою боротьбою з усіми окупантами; тому не вміють нєрїдко відрїзнити політичних прїодїсвїтїв від громадян, нї сумлїнно та правдиво підходить до долї української землі та критично оцїнюють ситуацію.

Український наїрід в Европі бажає єдностї з рїдними братами над Днїпром; нїхто так не болїє над зруйнованим Східної України та терпїлими її населєння як західні українці. Протє в нинїшній ситуації Західна Україна не бажає єднєння в спільній неволї, єднєння в тюрмі, а вважає себє звязаною історичним актом 22. січня 1919 року, себто актом „зауки обох українських частин у вільній Народній Українській Рєспублїцї, у якій а не в поневоленї.

НЕ БУДЕ ПІДВИШКИ ІЗДИ ПОЛІД ГУДСОН.

НЮАРК (Ню Джєрзі). — Федеральний суд потвердив заборону Міжстєєтвотї Комісії, що не можна підвищити цїни іздї підземною залїзницею в тунєлю, що веде з Ню Йорку поплїд ріку Гудсон до стєйту Ню Джєрзі. Цїєво залїзницєю їздять дєсятки тисяч робїтнїків із стєйту Ню Йорк на роботу в інші стєйти. Теперїшня цїна їзди є 8 центів і така останєть ся надалїше.

Всякого роду філи можуть жити тільки поміж політично невироблєним громадянством, що не вірїть у сили власного народу. Тодї воно звичайно орієнтуєть ся на неволю одного чи другого наїзника. На рїдних землях український наїрід вже давно випроствував хрєбєт і став на власні ноги. Немає там вже ні польонофілів ні москвофілів; всі є тільки українцї. Вони готувї стати до розмови з кожним, хто право українського народу — бути господарем на власній землі — буде рєспєктувати; значить з росїянином, і з поляком, і з румуном, і з маляром. Багато американських українцїв ще на цїм позємі політичного розвоє, що український наїрід мусить мати якесь ярмо на своїй шнї; мусить мати над собою одного із сусїдів: Польшу або Росію. Вони таки ще думають думками австрїйського русина, бо не перєжили патосу 20-літньої боротьби українського народу, духово вже вільного. Коли ж хтось стане писати проти російського ярма, то по їх думцї, він певно за польським.

але незабаром вмер козацький винний позміновав. Закшевському відібрав полк, а на його місце призначив полковника королївських гусарів Станислава Кричевського. Призначення це було доказом, що особа Кричевського користувалася повагою і мала вєсти спокїє у козацькї ряди Чигиринськїх.

1645 роки були часом розцївту турецької могутностї, її натиску на Европу і розросту кошово христїянських держав. Гетьман Конєцпольський був прихильником війни з Туреччиною й будував широкї пляни вжитку козацїв у цїй війні, тому то він козачтву потурав і стався його не дразнити. По його плянї козаки мали першї почати війну з турками, а тодї у війну вєструпили всі христїянські держави на чолї з Вєнєзїянською рєспублїкою, якїй Туреччина найбільше загрожувала.

Вже у січні 1644 року Кричевський на чолї Чигиринського полку бере участь у походї Конєцпольського на татар і громить ногайську орду під Охматовим. Козачтво повільно почало відживати від утисків,

але незабаром вмер козацький винний позміновав. Закшевському відібрав полк, а на його місце призначив полковника королївських гусарів Станислава Кричевського. Призначення це було доказом, що особа Кричевського користувалася повагою і мала вєсти спокїє у козацькї ряди Чигиринськїх.

1645 роки були часом розцївту турецької могутностї, її натиску на Европу і розросту кошово христїянських держав. Гетьман Конєцпольський був прихильником війни з Туреччиною й будував широкї пляни вжитку козацїв у цїй війні, тому то він козачтву потурав і стався його не дразнити. По його плянї козаки мали першї почати війну з турками, а тодї у війну вєструпили всі христїянські держави на чолї з Вєнєзїянською рєспублїкою, якїй Туреччина найбільше загрожувала.

Вже у січні 1644 року Кричевський на чолї Чигиринського полку бере участь у походї Конєцпольського на татар і громить ногайську орду під Охматовим. Козачтво повільно почало відживати від утисків,

але незабаром вмер козацький винний позміновав. Закшевському відібрав полк, а на його місце призначив полковника королївських гусарів Станислава Кричевського. Призначення це було доказом, що особа Кричевського користувалася повагою і мала вєсти спокїє у козацькї ряди Чигиринськїх.

1645 роки були часом розцївту турецької могутностї, її натиску на Европу і розросту кошово христїянських держав. Гетьман Конєцпольський був прихильником війни з Туреччиною й будував широкї пляни вжитку козацїв у цїй війні, тому то він козачтву потурав і стався його не дразнити. По його плянї козаки мали першї почати війну з турками, а тодї у війну вєструпили всі христїянські держави на чолї з Вєнєзїянською рєспублїкою, якїй Туреччина найбільше загрожувала.

ОЛ. ЛУГОВИЙ Права автора застережені ЧОРНІ ХМАРИ ІЗЗА ПРИПЯТИ Історична повість з часів Хмельниччини. Було при гетьмані багатозначних лицарів полковників, що вкрили своє ім'я славою в обох війнах. Полковник Подільський — Іван Богун, Брацлавський — Данило Нецай, Київський — Михайло Кричевський, Гадяцький — славний Синюпський герой, старий Іван Бурлай, Корсунський — Станислав Мрозюцький, Кропивенський — Філон Дженджалий, Охочокомонський — Петро Головацький, Чигиринський — Федір Вєшняк-Якубовський, Черкаський — Яків Воронченко, Канївський — Семен Савич, Білоцерковський — Іван Гиря, Прилуцький — Тиміш Носач, Стародубський — Василь Золотаренко, Переяславський — Федір Лобода, Полтавський — Мартин Пушкар, Ніженський — Прокіп Шумейко, Миргород-

гато інших, молодших лицарів, підполковників і сотників. З них найвидатнішими, славними не лише в Україні й Польщі, але по всьому тогочасному світові, було двох: Київський полковник Михайло Кричевський і Подільський — Іван Федоренко-Богун. Хоч Богдан Хмельницький і сам потребував ширих приятелів-дорядників, видатних полководців, але й рятунок України ждав жертви одним з них. Богун походив з незначного шляхетського роду, був ще молодий. А визначному воєводині — Іван Дунєць і Гарасим Яськевич, київський наказний — Остап Пішко, полковники наказні: Марко Топига, Ганджа, Джулай, Іван Шан-Герай, Баран-Худий, Данило, Константин і Василь Виговські, брати генерального писаря, Іван і Матвій Нецай, брати брацлавського полковника Данила, Яким Сомко, Антін Жданович, Адам Хмельцький, Ярослав Петрановський, Гриць Гуляницький, Іван Гладкий, Петро Забіло, Іван Абрамович, Павло Хмельницький-Яненко, Яків Лизогуб, Семен Дубина і ба-

тепер Київського, — свого старшого однодумця. Станислав Михайло Кричевський походив з старовинного шляхетського роду Кричевських, з села Кричева на Подільській, Берестейського воєводства, що належало до Велико-Князівства Литовського. Рід Кричевських славився воєводиністю. У польсько-литовській історії згадуються хорунжий Кирдей-Кричевський, полковник королївських військ, Володислав Кричевський, вбитий в бою під Кокенгазеном у 1621 році та ротмістр королївських гусарів Микола Кричевський. Ще дід полковника Станислава Михайла Кричевського у 16 віці перейшов на католицтво задля уникнення переслідувань, що з часів Жигмонта III посилалися на православну шляхту. Родився Кричевський коло 1600 року, довгий час перебував при королївському дворі у Варшаві, та в частих війнах придбав великі, знані всім, — як стверджують польські історики, — заслуги; славно носив жовнірське ім'я. У війні з Московщиною брав участь у походї королевича

Володислава, а пізніше, у 1627 році на чолї гусарської хоругви — з Степаном Чарнецьким разом, — брав уділ у шведській війні. У тій війні пізнав його старий коронний гетьман Польщі, Конєцпольський; пізнавши, оцїнив його відвагу і воєннї здібностї та давав найбільш відповідальні доручення. Пізніше настав розгром козащини. Козацьку старшину призначається польським урядом з родовитої шляхти католицької віри. Козацькі новопризначені полковники-католики у півсьє зводили козацькї привїлєї, заставляли козацїв працювати у своїх маєностях, начє підданцїв, перєслїдували православний обряд, жорстоко мучили за найменшу провину, взагалї не рїзняли нічим від кровових магнатів, утискали можливо й перевищували їх... Рєєстроє козацтво ремєстувало, втікало на Низ, у Запорїжжє. Сипалися скарги на старшину до коронного гетьмана. Скаргилися особливо на свого полковника Закшевського козаки Чигиринського полку.

В листопадї 1643 року Конєцпольський перєвїв розсліду-

Вже у січні 1644 року Кричевський на чолї Чигиринського полку бере участь у походї Конєцпольського на татар і громить ногайську орду під Охматовим. Козачтво повільно почало відживати від утисків,

але незабаром вмер козацький винний позміновав. Закшевському відібрав полк, а на його місце призначив полковника королївських гусарів Станислава Кричевського. Призначення це було доказом, що особа Кричевського користувалася повагою і мала вєсти спокїє у козацькї ряди Чигиринськїх.

1645 роки були часом розцївту турецької могутностї, її натиску на Европу і розросту кошово христїянських держав. Гетьман Конєцпольський був прихильником війни з Туреччиною й будував широкї пляни вжитку козацїв у цїй війні, тому то він козачтву потурав і стався його не дразнити. По його плянї козаки мали першї почати війну з турками, а тодї у війну вєструпили всі христїянські держави на чолї з Вєнєзїянською рєспублїкою, якїй Туреччина найбільше загрожувала.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС "СВОБОДА"

Українсько-Американська Кампанія Продажі Воєнних Бондів

Закупно двох кораблів „Перемоги”

На зборх українського Конгресового Комітету, які відбулися в Нью-Йорку дня 4 грудня 1943. р., прийнято резолюцію, якою вложено на горожан українського роду обов'язок закупити п'ять мільонів доларів воєнних бондів в часі окремої Українсько-Американської Кампанії, яка триватиме від 18 січня ц. р. до 15 квітня 1944. р. Коли осягнемо суму п'ять мільонів доларів, тоді будуть названі два кораблі „Перемоги” іменами, пропонуваними горожанами українського роду.

Створення Комітету Кампанії

До переведення кампанії продажі Воєнних Бондів створено наступний Комітет:

- Д-р Володимир Галан, предсідник**
- УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ, Інч.:**
 Микола Мурашко, предс.
 Роман Сабодан, касир
 Дмитро Галущина, секр.
 Дмитро Кашула, контролор
- ПРОВІДИННЯ:**
 о. Володимир Бланський, предс.
 Антін Щурковський, секр.
 Еуген Рогоч, фін. секр.
 Іван Боросевич, касир
- НАРОДНА ПОМОЧІ:**
 Василь Шабатура, предс.
 Михайло Дутяк, касир
 П-ні марія Фік, секр.
 о. Лев Весоловський, контролор
- УКРАЇНСЬКЕ БУДІВЕЛЬНО-ПОЗИЧКОВЕ ТОВАРИСТВО (Філадельфія):**
 Михайло Дубас, предс.
 П-ні Олена Штогрин, місто-предс.
 УКРАЇНСЬКА ШАДНИЧА СПІЛКА (Клівленд):
 Василь Волянський, предс.
- АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БУДІВЕЛЬНО-ПОЗ. ТОВ. (Ньюарк):**
 Василь Хома, предс.
 Петро Цап, секр.
- СТЕЙТОВІ ПРЕДСІДНИКИ:**
КОНЕТИКАТ:
 П-на Анастасія Куранин, предс.
 Іван Селемєн, заст.
- ІЛІНОІ:**
 Роман І. Смул, предс.
 Еуген Команішн, заст.
- МЕСЕЧУСЕТС:**
 Микола Даньшиба, предс.
- МІШІГЕН:**
 о. д-р Стефан Тиханський, предс.
 Д-р Амброзій Кібоєв, заст.
- НЬО-ЙОРК:**
 Петро Задорський, предс.
 Іван Андрушин, заст.
- НЬО-ДЖЕРЗІ:**
 о. Володимир Лотвицький, предс.
- ОГАЙО:**
 Іван Гарнаський, предс.
 П-на Генюефа Зелко, заст.
 Дмитро Швагала, заст.
- ЗГОЛОШУЮЧА І ВИДАЮЧА АГЕНЦІЯ:**
 Українське Буд. Позичкове Тов. (Філадельфія, Па.)

Як перевести Кампанію на місцях?

Кампанія продажі воєнних бондів мусить бути переведена в тісному порозумінні зо стейтовими адміністраторами Державного Скарбу та предсідників поодиноких Кавітіс. Першим і головним завданням наших стейтових предсідників є ввійти негайно в порозуміння зо стейтовим адміністратором (їх прізвища і адреси висилається окремо до стейтових предсідників) та виробити з ними план кампанії в поодиноких стейтах. Державний Скарб повідомить поодиноким адміністраторів про нашу кампанію та подасть їм прізвища наших стейтових предсідників та їх заступників.

Праця на місцях.

В кожній місцевості повинні зайнятися продажою бондів усі церковні та світські організації та вживати до цього виключно аплікацій з написом:

UKRAINIAN AMERICAN WAR BOND DRIVE

under auspices of
The Ukrainian Congress Committee.

Ці аплікації будуть вислані прямо з Державного Скарбу до всіх наших церков, відділів У. Н. Союзу, Провідіння, Народної Помочі та Союзу Українок, бо тільки ці організації прислали адреси. Всі інші організації, які бажають взяти участь в кампанії, повинні зголосити негайно свої адреси та кількість потрібних аплікацій на адресу:

UKRAINIAN AMERICAN WAR BOND DRIVE

847 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, 23, PA.

Осідок Централі

Осідок централі кампанії продажі Воєнних Бондів буде знаходитися при Українським Будівельно-Позичковим Товаристві у Філадельфії і усі звіти та запити треба слати до:

UKRAINIAN AMERICAN WAR BOND DRIVE

847 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

ЯК ВИГЛЯДАЄ АПЛІКАЦІЯ НА БОНДИ?

UKRAINIAN AMERICAN WAR BOND DRIVE

under auspices of
THE UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE.

Application for UNITED STATES SAVINGS BONDS

War Savings Bonds, SERIES E			
Number	Maturity value	Issue price	Amount
.....	\$25.00	\$18.75	\$.....
.....	\$50.00	\$37.50	\$.....
.....	\$100.00	\$75.00	\$.....
.....	\$500.00	\$375.00	\$.....
.....	\$1,000.00	\$750.00	\$.....
United States Savings Bonds, SERIES F			
Number	Maturity value	Issue price	Amount
.....	\$25.00	\$18.50	\$.....
.....	\$100.00	\$74.00	\$.....
.....	\$500.00	\$370.00	\$.....
.....	\$1,000.00	\$740.00	\$.....
.....	\$5,000.00	\$3,700.00	\$.....
.....	\$10,000.00	\$7,400.00	\$.....
United States Savings Bonds, SERIES G			
Number	Maturity value	Issue price	Amount
.....	\$100.00	\$100.00	\$.....
.....	\$500.00	\$500.00	\$.....
.....	\$1,000.00	\$1,000.00	\$.....
.....	\$5,000.00	\$5,000.00	\$.....
.....	\$10,000.00	\$10,000.00	\$.....
Total Remittance \$.....			

BONDS TO BE INSCRIBED AS FOLLOWS:

Name _____
 Mr. _____
 Mrs. _____
 Miss _____
 Address _____
 (Street) (City) (State)

Individuals may, if they wish, name either a coowner or beneficiary, but not both. If either is desired, CHECK WHICH: Coowner. Beneficiary.

Name { Mr. _____
 Mrs. _____
 Miss _____
 (First name) (Middle name or initial) Last name
 Address _____
 (Street) (City) (State)

Signature of purchaser _____
 (First name) (Middle name or initial) (Last name) _____

(Special delivery instruction, if any) _____ Date of purchase) 194...
 NOTE.—Check for Series E Bonds may be drawn to the order of any qualified issuing agent. If for Series F or G Bonds, checks must be drawn to the order of either a Federal Reserve Bank or the Treasurer of the United States.

PURCHASER'S RECEIPT

Received check for \$ _____ from _____ (Name) _____

for the purchase of _____ United States Savings Bonds of Series _____ (Number) _____

RECORD RECEIPT

Bond purchased by _____ (Name) _____

Series E, \$ _____
 Series F, \$ _____
 Series G, \$ _____
 Total, \$ _____

Return this receipt to your War Bond chairman.

Як виповняти аплікацію?

- В аплікації треба зазначити:
 1) Який бонд серії Е. Ф. чи Дж. та за яку суму (Series E, F, or G);
 2) Яке ім'я має бути виписане на бонді (прим. Іван Дулиба) як власника та подана його точна адреса. При жіночих іменах все треба подавати MRS. чи MISS;
 3) Коли бонд має бути виставлений на дві особи, то виразно зазначити (в клямровій рубриці) чи та друга особа має бути співвласником (coowner), чи тільки спадкоємцем на випадок смерті (beneficiary). Знова треба вважати, що при жіночих іменах зазначити Mrs. чи Miss.
 4) Купуючий бонд мусить підписати своє ім'я.

Хто виповнює посвідку?

Першу посвідку (PURCHASER'S RECEIPT) виповнює агенція продажі бондів тільки тоді, коли бондів зараз не виписує. Коли агенція виготовляє бонди зараз, ці посвідки не вживають.

Другу посвідку (RECORD RECEIPT) повинен виповнити сам купуючий. Крім імені купуючого, його точної адреси, суми закупна там треба теж подати ім'я організації, якої членом є купуючий як теж просити агенцію продажі бондів, щоби прибила там свою печатку. Цю посвідку купуючий повинен негайно передати секретареві своєї організації, або прямо переслати до головної канцелярії:

UKRAINIAN AMERICAN WAR BOND DRIVE 847 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

Треба пам'ятати, що тільки ці бонди будуть нам захищені, яких посвідка, з банковою печаткою буде відслана до централі. З цих посвідок будуть теж обраховані загальні суми закупна бондів з поодиноких місцевостей, стейтів та організації. Ось тому прохаємо місцевих секретарів звертати окрему увагу на точне виготовлення цих посвідок (RECORD RECEIPT) та відослання їх до централі.

Де можна купувати бонди?

Бонди можна купувати в якійнебудь державній агенції продажі воєнних бондів (банк, поштовий уряд і т. д.), але треба завжди вживати тільки наших вгори згаданих аплікацій з написом: UKRAINIAN AMERICAN WAR BOND DRIVE, under auspices of the Ukrainian Congress Committee.

цій з написом: UKRAINIAN AMERICAN WAR BOND DRIVE, under auspices of the Ukrainian Congress Committee.

Або прямо в двох наших державних агенціях, а це:

- 1) UKRAINIAN BUILDING & LOAN ASS'N PHILADELPHIA, PA. 847 N. FRANKLIN ST.
- 2) UKRAINIAN SAVINGS COMPANY CLEVELAND, N. 2190 WEST TENTH ST.

Кому давати аплікації на бонди?

Аплікації треба давати членам наших організацій, усім знайомим та приятелям. Кожен Бонд закуплений на нашу аплікацію піде на кредит американських українців.

Де можна одержати додаткові аплікації?

Додаткові аплікації можна одержати від наших стейтових предсідників, Запомогових організацій та в обох наших державних агенціях, яких адреси подано вгори.

Чи треба ще яких інформацій?

По всі додаткові інформації прохаємо звертатися прямо на адресу централі:

UKRAINIAN AMERICAN WAR BOND DRIVE 847 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

Зокрема громади, які задумують устроювати віча чи збори, а потребуватимуть бесідників чи яких інформацій, повинні заздалегідь повідомити про це централю, щоби було поробити вчасно усі приготування.

Пресовий Комітет.

Головою пресового комітету призначено д-ра Павла Дубаса, а як членів: о. О. Мицька, Давида Хмелика та Олександра Яремка.

Д-р Володимир Галан,

голова Комісії Продажі Воєнних Бондів при Українським Конгресовим Комітеті,
847 N. Franklin St., Philadelphia, 23, Pa.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ВЕСТ ІСТОН, ПА. — Тов. ім. Б. Хмелницького, від. 137, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбулися в неділю, 16. січня, в год. 2. пополуночі, в галі парохіальній. Просимо членів прийти на час. На річних зборах вибрано уряд на 1944 рік: Ф. Сагацій, предс.; В. Болдирський, заст.; М. Коларуб, секр.; І. Димешевський, заст.; М. Палайний, кас.; І. Рудавський, заст.; М. Загоройко, В. Савчук і І. Димешевський, мол., контролори; Т. Фотія і І. Вереско, надз. хорих. — Уряд.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Збори Бр. св. Димитрія, від. 288, відбулися в неділю, 16. січня, в год. 2. пополуночі. Річні збори відбулися зараз по місячних. Уряд просить усіх членів прийти на збори, бо є важні справи до поладження. Довгуючих членів просимо вирішити свій довг. — Уряд: Ю. Загвоцький, Д. Мушастий, А. Данилюк.

ДЖЕМЕРКА, Н. Р. — Бр. св. Юрія, від. 160, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися 15. січня під ч. 145-02 Лібєрти Еве. Ко. лий член обов'язково повинен прийти і почути звіт урядника; буде вибір уряду на 1944 рік. Початок у год. 8. вечір. — М. Костишин, секр.

САВТ ПЛЕРНФІЛД, Н. ДЖ. — Місячні збори відбулися 312 відбулися в суботу, 15. січня, в 8. год. вечір. Просимо всіх членів і членички прийти на збори, бо маємо важні справи до поладження. Хто не може прийти на збори, то прохати принести вкладаку до секретаря на адресу: Stephen Zawadowsky, 51. Brett Place, So. Plainfield, N. J.

Display your colors

THIS emblem is a symbol of your patriotism. It tells the world that you have done your full share in the 4th War Loan. Every true American will be proud to display it at home.

Our valiant fighting men... soldiers, sailors and marines... on every far-flung battlefield are on the attack... forging ahead steadily, relentlessly. Nothing on earth can stop them... IF WE BACK THEM UP!

That's the purpose of this 4th War Loan Drive.

To earn the right to display the 4th War Loan Emblem you must invest in at least one EXTRA hundred dollar Bond. Investment must be over and above your regular War Bond subscription. But don't stop with one! Invest in all the extra Bonds you think you can afford... then invest in some more!

Every dollar you put into War Bonds helps to win the war... and insures your financial security.

Here, too, is a chance to help your company meet its quota in this 4th War Loan.

Maybe this will mean sacrifice on your part. Maybe it will mean doing without something you want. But don't forget... while you are only lending a few spare dollars... thousands of our gallant fighting men are giving their lives for you! Show that you're backing them up 100%. Invest in extra War Bonds to the limit of your ability. And display the 4th War Loan Emblem at home!

Build Your Future With The World's Safest Investment

- All over the country men and women look to the future with confidence. They are the ones who have part of their extra wartime earnings into the world's safest investment—U. S. Government War Bonds. Yes, they are helping their country in its grimmest struggle. But they are helping themselves, too! They are helping to secure their future, to weather any troubled days that may lie ahead.
- What about you? Are you letting the dollars slip through your fingers—dollars that should be put safely away in War Bonds?
- There are War Bonds to fit your needs... Bonds that are backed up by the strongest "company" in the world. Build that home you have always dreamed about. Send your child to college. Buy the wonderful things that are coming after the war. YOU CAN DO IT WITH YOUR WAR BOND SAVINGS.

Let's All BACK THE ATTACK!

This Advertisement is a Contribution to America's All-Out War Effort by
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
A Fraternal Benefit Society

"SVOBODA"
Ukrainian Daily

JANUARY CLEARANCE

Всі футра, що їх маємо на складі, мусять бути продані цього місяця.

Не омийте нагоди дістати чудове футро по дуже знижених цінах.

Кожне футро впроблене зо шкірок найліпшої якості. Маємо досить великий вибір футер, але не у всіх розмірах.

Хто скорше до нас прийде, той матиме кращий вибір.

КУПУЙТЕ ФУТРА з ДОВІРЯМ у МИХАЙЛА ТУРАНСЬКОГО

Отворено кожного четверга до 8. год. вечір.

MICHAEL TURANSKY 350 Seventh Ave., New York City

Between 29 & 30 Sts. Lackawanna 4-0973

Отворено щодня до 6. год. веч. В суботу до 5. год. веч.

Про веред шлунка

(Докінчення)

При вереді шлунка виступає дуже часто блювота або заразою їжі або по 2-3 годинах, звичайно тоді, коли біль стає найсильнішим. Блювотина має часом у собі домішку крові...

На жаль з браку місця не можна передати тут докладно дієти на весь той час лікування дієтою, але зразки такої дієти подасть кожний лікар.

Фармацевтичне лікування вереди може перевести (як зрештою кожне інше) тільки лікування вереди шлунка чи дванадцятки дає найгіршу компенсацію цієї недуги...

Хід недуги. Вереді шлунка в 50 проц. гостяться від близи, в решті випадків бувають зтяжні. Зтяжний веред характеризується погіршеннями, що виступають головню в зимі та на весну.

дванадцятки полягає на лікуванні загальним і хворого органу тіла. Загально лікують лікарі хвиби конституції, сифіліс, туберкульозу та інші чинники, що моглиб підтримувати розвиток вереди. Залежно від стану пацієнта і від місця вереди в шлунку лікування вереди може бути дієтичне, фармацевтичне, проміжне та оперативне.

Дієтичне лікування вимагає щоб подавати хворому відповідну поживу, що рівночасно має відживляти його і лікувати його шлунок, не подразнивши його, охороняючи знищену вередом слизну оболонку шлунка. При свіжому вереді, де маємо сильне кровавлення, треба хворого чимскоріше примістити в ліжку. Пацієнт мусить голодувати 24 год. Щоб заспокоїти спрагу, треба подавати хворому кусники льоду, щоб омочити (воду видлювати назад або, ледоохолодну воду до подркання устної ямини.

Затяжні вереди, що є дуже опірні на дієтичне та фармацевтичне лікування лікуємо гріванням дієтермічними лампами чи наświetлюванням променями Рентгена, що часто усувають болі та кровавлення.

Хворого вважаємо за виділюваного тоді, коли він уже не має жадних болів, коли зникнуть болісні пункти при утиску на живіт і притаєна невидна на голим оком кров у калі.

Виздоровіши повинен недужий ще рік притримуватись приписаної дієти. По кожній їжі повинен відпочити з теплим окладом на животі. Строго заборонені є всякі фізичні зусилля та утиски на череву. Також добре є попитати щави алкалічні, як воду Віші, чи карсьобадську.

Операційне лікування переводить лікарі тоді, коли шлунковий веред перебився до очеревної ямини чи коли він своїми близнами здеформував дуже шлунок.

Підпирайте бізнесменів, що оголошуються в "СВОБОДІ". А тимсамим підпирайте "СВОБОДУ".

ВОНГСТАВІ І КЕМБЕЛ, О.І. Округні союзові збори в неділю, 16. СІЧНЯ (JANUARY 16, 1944) в гол. б. понопаду, 525 W. ROYEN AVE.

В. Володимир Пархуць ЛІЦЕНСОВИЙ ПОГРЕБНИК Lic. Conn., New York NEWARK, N. J. NEW YORK, N. Y. 530 Bergen Street, 99 East 4th Street.

ТРАЗАН, ч. 903. Партизанська тактика.

Партизанська тактика Тарзана робила ворогові багато клопотів. Його вояки засипали німців стрілами.

Вони з'являлися в несподіваних місцях.

Але наїсті всетаки перли наперед. І один з чорних поніс Тарзанові вістку.

"Як так, то я мушу йти самий", заявив Тарзан.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НАНТКОК, ПА. — Повідомяємо аса членів Бр. Пр. Спаса від. 29. що рінні збори відбууться в неділю, 16. січня, в гол. укр. гр. ятот. пар. 240 Center St. Просимо всіх членів прийти на збори. Уряд дасть свій звіт і буде вибір уряду на 1944 рік. — С. Грозно, предс.; Н. Салук, секр.; Е. Яхвн, кас.

РАЧЕСТЕР, Н. П. — Бр. св. П'оса-фота, від. 217, подає до відома всім своїм місцевим і позамісцевим членам, що місячні збори відбууться в неділю, 16. січня, в годині 2-30 понопаду в галі сироківа-літ. Обовязково всі члені мають явитися на збори, бо є важні справи до полагодження. Буде звіт урядни-кій і контр. койсії з діловодства за 1943 рік і перебрання уряду: Уряд на 1944 рік є: М. Янула, предс.; В. Ко-лодський, зает.; А. Іваниць, секр.; М. Рудий, зает.; П. Памак, кас.; Т. Геру-ла, зает.; Р. Шевчук, Т. Гранков-ський і М. Хмелюк, контр. койсії; І. Шеремета; І. Луцишин; І. Буяно-вський, Марія Меланик, надз. хорих; М. Плато, надконтр. хорих; Д. Ла-віа і А. Росоловський, пранорчико; Д. Мадіковський і І. Луцишин, стар-ші брата. Збори будуть відбувати-ся в 3-ту неділю по 1-шій, в годині 2:30 понопаду. Шановні члені, при-дуйте нових членів до Бр. і У. Н. Союзу та випиште свої діти. Не явившиш на зборах член підлягає карі згідно до статуту. — М. Яну-ла, предс.; І. Паснак, кас.; А. Яци-нів, секр.

ВАРІТОВИ, Н. П. — Тов. Прес-віста, від. 129, повідомяє, що збори відбууться в суботу, 15. січня, в 8. год. вечір, від ч. 149-20 — 9. Еве. Обовязком всіх членів є при-йти на збори, бо є важні справи до полагодження. Не явившиш член заплатить кару згідно до статуту. — М. Баран, предс.; Марія Бринь, кас.; М. Дзаський, секр.

ВОНГСТАВІ, О. — Тов. ім. О. Басараб, від. 348, повідомяє всіх своїх членів, що рінні збори відбу-дутся в неділю, 16. січня, в годині 2. понопаду, в галі церковній при В. Райен Еве. Присутність кож-ної членів коеча. Буде звіт з мину-лого року і вибір уряду на 1944 рік. — За уряд: Варвара Дубас, предс.; Марія Періг, фін. секр.; Йосифина Стахура, ерк. секр.

Даром пробка Мілerton Laxative

Тепер є небувала нагода для цих, що терплять на недомаганні шлунка й випробували коштовні ліки й зела, а не найшли полехші. Тим усім поручаємо спробувати даром Зела Мілerton, котрих не зменшиться ні вартість, а спожива-ється в натуральній формі. По ліжній зрідка переконатесь, як спокійно відають в недомаганні шлунка, запорі, браку апетиту, білль солони й інші недомаганні, котрі походять зо злого травле-ня. Щоби переконатись, пишть по пробку.

Спеціальна Оферта по знижених цінах. \$1.00 за 1 коробку Мілertonу \$1.50 за 2 коробки Мілertonу \$2.00 за 3 коробки Мілertonу

Питайте за злілами Мілerton у вашій сусідній аптеці, а як там його не мають, то пишть до: J. S. MILLER, Inc., Dept. U., P. O. BOX 628, NEWARK 1, N. J.

В КОЖНИЙ ГОДИНІ. У нашім званино ми придержуємося правила бути готовими в кожній хвилині на кожний поклик. Потреба може приключитися в кожнім часі, і погребник повинен бути готовий кожної хвили, коли хтось зажадає його облуги.

STEPHEN J. JEWISIAK & SON FUNERAL DIRECTORS 77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne Phone: BErgen 4-5989 BAyonne 3-0540

ВУНСАКЕТ, Р. АТ. — Рінні збори Тов. Запорозька Січ, від. 206, відбу-дутся в неділю 16. січня, в цер-ковній салі, 74 Геррис Еве, в гол. і. точно. Просимо всіх членів при-йти на ці збори, бо буде багато справ до обговорення і полагодження. Буде звіт уряду і контрولی за минулий рік, записаність нового уряду на 1944 рік, який був вибраний так: І. Ожолота, предс.; М. Чагарин, зает.; Т. Коцольський, фін. секр.; М. Яци-нин, зает.; Т. Лаба, кас.; О. Косюк, зает.; Д. Бойко, рек. сек.; І. Стрик, зает.; О. Косюк, М. Коширнік і В. Коширко, контр. койсії; І. Кошоба, І. Стрик, М. Кіпаш і М. Фірман, надз. хорих; М. Чагарин, бібліотекар; П. Кава, капітан; В. Кучерака і Н. Гав-рава, пранорчико; Ю. Самборський, М. Прохорський і В. Козак, мирові судди; А. Сирота, І. Пачочевич, дернички. — За уряд: І. Коцоль-ський, секр.

ФІЛІДЕЛЬФІЯ, ПА. — Рінні збори Бр. св. П'оса, від. 239, відбууться в суботу, 15. січня, точно в гол. 8. вечір. Більше сприни буде полагоджувати секретар вие від гол. б. понопаду. Збори перенесено на 15. січня, бо 22. січня відбується Дру-гий Конгрес Американських Україн-ців у Філідефельї. Просимо всіх членів прийти на рінні збори, вислухати звітів, избрати новий уряд та намі-тити працю на бжачий рік. — Уряд.

ВЕСТБУРІ, Н. П. — Рінні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 267, відбууться в суботу, 15. січня, в годині 8. вечір. Просимо всіх членів прийти на ці збори і вислухати звіт урядниці та избрати уряд на 1944 рік. Є багато важних справ до полагодження. Не явившиш член буде підлагати карі принципній статуту. — К. Шаух, секр.

НАЙДУТЬ ПОСАДУ

УКР. Грено-Католицька Парохія пошукує ДЯКО-ВЧИТЕЛЯ, котрий мїт би провадити хор, учити представ-лення і провадити парохійну школу. Пааітій згідно з умовою. Хтоб з дяко-вчителів хотїв обияти що по-саду, прошу зголоситися до: N. S. c/o SVOBODA, Jersey City, N. J. Box 346.

JERSEY CITY, N. J. ДО ВИНАГРМЛЕННЯ 3 кімнати. Рент \$15.00 місячно. За інформації штайте у сторожа, 215 Warren St., Jersey City, N. J.

Д-р ВОЛОД. ГАШИЦЬ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР 690 S. 19 ST., NEWARK, N. J. Tel.: ELex 3-8066

БОЛІННІ Рани на ногах, опухлі ноги, набриклі ноги, болочі ноги, флебі-тіс (запалення жи); шухалі або болочі коліна чи кісточки і рев-матичні ноги успішно лікують но-вими європейськими методами без операції.

Dr. L. A. BENLA 320 W. 86 St., New York City

PERSHYI UKRAJINSKYI POTREBNIK НА ФІЛІДЕЛЬФІЮ в онліно

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th St., NEW YORK CITY. Refined funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA. Tel. MARKET 1320. ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Занимається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, НЕУ ЙОРК І ОГОЛІЦІЯХ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568

ПРОДАЮ ДОМІ, ФАРМИ, РЕСТОРАНИ, БАЛУНИ, БУЧЕРНИ, ГРОСЕРНІ... PETER BARTKIV Real Estate & Insurance Broker

ВСІ ЧАСТИ ДО НАПРАВІ ПЕЧЕРІ аугленів, газовні, на-фтових, огрівачів парюу й гарячою водою, як також реєні нові, пері можете дістати в STOVE MFRS CORP. 182-186 Mulberry St., Newark 1, N. J.

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН і виче ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОУ І ОГОЛІЦІ KANAI KAIN FUNERAL HOME 433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ Обслуга шира і чесна 383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: ELex 3-5347

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК заряджує погребани по ціні так публікн як \$150. ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th St., NEW YORK CITY. Refined funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661

PERSHYI UKRAJINSKYI POTREBNIK НА ФІЛІДЕЛЬФІЮ в онліно

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA. Tel. MARKET 1320. ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Занимається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, НЕУ ЙОРК І ОГОЛІЦІЯХ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Занимається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, НЕУ ЙОРК І ОГОЛІЦІЯХ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568